

WAT KAN JE NAAST EEN BOOM ZETTEN?

Jezelf ooit al eens afgevraagd wat een idylle is? Wij wel, samen met Philippe Pirotte, curator van een tijdelijke expo in het Middelheimmuseum. Hij verzamelde negen artiesten voor een tentoonstelling in het beeldenpark, onder de ronkende titel *IDYL - as to answer that picture*.

Vlaanderen stuurt zijn conservatoren uit. Jan Hoet is al sinds 2003 artistiek directeur in het MARTA-museum in Duitsland, en de prestigieuze Kunsthalle Bern vroeg vorig jaar aan Philippe Pirotte hetzelfde te gaan doen in Zwitserland. De 32-jarige jonge Antwerpenaar zei 'ja', maar hield de navelstreng met Antwerpen intact. Conservator Menno Meewis van het Middelheimmuseum vroeg hem een groepstentoonstelling in het beeldenpark te organiseren. De vorige dateerde al van 1989...

Wat is een idylle?

Philippe Pirotte: 'Die vraag heeft iemand me een tijd gefleed ook gesteld, en ze is me sinds dan blijven fascineren. Enerzijds is het een liefdesgeschiedenis, een verhaal, anderzijds ook een toestand, iets waardoor je even buiten de tijd terecht komt. Een moment dat zich buiten de tijd bevindt, maar binnen de tijd verloopt. Een vriend van me beweerde dat de kunst dat moment nooit kan weergeven, waarop ik heb geantwoord: wel als beeld. Etymologisch betekent idylle 'beeld'. En een beeld heeft ook de eigenschap te bestaan buiten de tijd, maar ook binnen de tijd als een tastbaar, reëel object.'

Bedoel je dat, als je een beeld bekijkt, de tijd even stilstaat?

Pirotte: 'Nee, maar dat is wel een

eigenschap die ertbij komt. In de kunst wordt dat moment omschreven met *the arrest on the image*.

De woorden 'moment' en 'tijd' zijn al een paar keer gevallen.

Pirotte: 'Tijdens het brainstormen over de tentoonstelling hebben we - Wim Van Den Abbeele, Gerrit Vermeiren en ik - die persoonlijke tijdsbeleving waar je het net over had, een centrale plaats willen geven. Dat hebben we geprobeerd te doen door beelden te kiezen die weerstand bieden, die niet meteen te vatten of consumeren zijn. Heel veel tentoonstellingen bieden al te makkelijke beelden aan, omdat ze uitgaan van een duidelijk thema, op basis waarvan dan achteraf werken worden geselecteerd. Die werken moeten dan duidelijk het thema uitbeelden. Hier zijn we uitgegaan van één gegeven: we moeten een tentoonstelling in het Middelheimpark maken.'

PARK LIFE

Hoe loopt het dan verder?

Pirotte: 'We zijn begonnen met de vraag: wat kan je naast een boom zetten? Niet veel, want bomen zijn zowat de meest perfecte sculpturen die er in het museum staan. De eerste werken die we hebben uitgekozen zijn dan ook video's die je in een ruimte kan zetten, om zo de confrontatie met het park uit te stellen. Zo tonen we in het Atelier

Foto: Johannes Wende/Verzoet

Philippe Pirotte: 'Bomen zijn zowat de meest perfecte sculpturen die er in het museum staan.'

van Lieshout de video *Le guide du parc*, van de Belg Sven Augustijnen. Daarin onderzoekt hij het Brusselse Warandepark als publiek domein: het is bijvoorbeeld vaak een decor voor huwelijksfoto's, of gewoon een romantische ontmoetingsplaats. Vanaf het donker wordt, krijgt het park dan weer een ander gebruik, dat dan weer het idyllische problematiseert. Bovendien kan je uit het raam van het gebouw, ook al staat er een filter voor, een park in het écht zien. Het werk biedt een commentaar op het park, een antwoord op het park, als je wil.'

Pirotte: 'Die komt uit de Griekse mythologie, uit het verhaal van *Daphnis en Chloë*. In de proloog beschrijft de auteur, Longos, hoe hij tijdens de jacht stuit op een rots met een liefdesgeschiedenis in gekerfd. Longos besluit een verhaal aan het schilderij te wijden, *als antwoord op dat beeld*. Deze tentoonstelling hebben we gezien als een antwoord op dit park, met al zijn eigenschappen. Het is trouwens

ook nog eens een sculpturenpark.'

Dat bovendien idyllisch is?

Pirotte: 'Parken zijn inderdaad ontstaan om via een totale georganiseerdheid, de idylle te bereiken. Maar zo gemakkelijk laat de idylle zich niet vatten. De tentoonstelling raakt punten aan, waar de idylle zich rond beweegt. Maar verwacht niet hier buiten te stappen met een duidelijk en volmaakt idee van wat een idylle is.'

Wat vertelt bijvoorbeeld de constructie aan de achterkant van het Middelheimkasteel?

Pirotte: 'Dat is een werk van de Pool Miroslaw Balka. Als je erdoor loopt en je kijkt naar boven, zie je een glasplaat met een *video-still* van bomen rond een cirkelvormige open plek. Het wazige van het beeld kondigt al aan dat het beeld niet zo idyllisch is als het lijkt. Het is dan ook genomen in het concentratiekamp van Brezinka.' (IVO)

***Idyl - As to answer that picture*, van zondag 29 mei tot zondag 25 september in het Openluchtmuseum Middelheim, Middelheimlaan 61, Antwerpen. Gratis toegang.**